

מיסוי אפיקי השקעה פיננסיים בשנת 2006

מה נשתנה השנה הזאת מכל השנים?

בראשית 2006 שוב "שיגעו" אותנו במשרד האוצר עם שינויים במיסוי, שלא נגמרים לעולם. מה השתנה בראשית השנה בשל הרפורמה במיסוי ואיך נחשב את המס ונכלכל את צעדינו מעתה ואילך? כמה וכמה הארות והערות מפיו של מומחה

<< רו"ח שרון תובל

חיסכון צמודות למדד או למט"ח, על רווחי הון ממכירת ניירות ערך סחירים בארץ ובחו"ל ועל קרנות נאמנות פטורות - לשיעור של 20%, במקום שיעור מס של 15% שהיה נהוג עד כה.

כמו כן, הועלה שיעור המס החל על אפיקי ההשקעה השקליים (שאינם צמודים או שאינם צמודים באופן מלא למדד או לשער החליפין) לשיעור של 15%, במקום שיעור מס של 10%, שהיה נהוג עד סוף 2005. במקביל הופחת שיעור המס על הכנסות מדיבידנד לשיעור של 20%, במקום שיעור מס של 25%, שהיה נהוג עד כה.

הרחבת סלי קיזוז ההפסדים

שינוי נוסף שנכנס לתוקף ב-1 בינואר 2006 הנו איחוד סלי ההפסדים של ניירות הערך הישראליים הנסחרים בבורסות בארץ ובחו"ל עם ניירות הערך "הזרים" ונוסף לכך, איחוד סל זה עם הכנסות מריבית מניירות ערך והכנסות מדיבידנד.

כפועל יוצא מכך ניתן לקזז, החל מראשית השנה, הפסד ממכירת נייר ערך "זר" שנוצר כתוצאה ממכירה

מאז כניסתה לתוקף של הרפורמה במיסוי אפיקי ההשקעה השונים בשוק ההון בתחילת שנת 2003 ועד היום, עברנו לא מעט שינויים והתאמות אשר ספק רב אם ציבור המשקיעים ער להם ומכלכל צעדיו בתבונה בהתייחס אליהם.

גם בראשית שנת 2006 אנו מלווים שינויים לא מעטים בתחום זה, אשר ישפיעו על ציבור המשקיעים שטוב יעשו אם ילמדו להקדים ולהכירם, וזאת על-מנת שיוכלו להערך אליהם כראוי מבעוד מועד.

אנו מפרטים כאן את עיקרי השינויים במיסוי אפיקי השקעה פיננסיים, שנכנסו לתוקף ב-1.1.06. יודגש כי כל ההוראות שיפורטו להלן חלות על יחידים תושבי ישראל, אשר ההכנסה שלהם אינה מהווה הכנסה מעסק בידם ואשר אינם "בעלי שליטה".

העלאת שיעורי המס

ב-1 בינואר 2006 הועלה שיעור המס החל על הכנסות מריבית על ניירות ערך צמודים ועל פקדונות ותכניות

מפסיקות בתום השנה לשלם מס על כל אפיקי ההשקעה שלהן (למעט קרנות המשקיעות בניירות ערך "זרים" ויש להן רווחים מהשקעות בניירות ערך "זרים" שנרכשו על-ידי הקרן לפני 1.1.05. זאת במידה ולא קיימים בקרן הפסדים מספיקים מניירות ערך "זרים").

שיעור המס שיחול על רווח הון ריאלי, שיווצר למחזיק יחידה מפידיון יחידה בקרן נאמנות מעורבת שהפכה לפטורה, שיבוצע לאחר 1 בינואר 2006, היא 20%.

הפיכת קרנות נאמנות חייבות לקרנות נאמנות פטורות

גם בחלק מקרנות הנאמנות החייבות חל שינוי בתום שנת 2005. המחוקק אפשר לקרנות נאמנות חייבות שיחפצו בכך לשנות את סיווג המס שלהן ולהפוך לקרנות פטורות. הודעה על כך נמסרה למחזיקים באותן קרנות נאמנות עם תום שנת 2005.

שיעור המס שיחול על רווח הון ריאלי מפידיון קרן נאמנות חייבת שהפכה לקרן נאמנות פטורה בתום השנה, החל מיום 1 בינואר 2006, היא אף הוא 20%.

שתבוצע לאחר 1.1.06 כנגד רווח הון ממכירת נייר ערך ישראלי ולהפך. כמו כן, ניתן יהיה לקזז הפסד זה כנגד הכנסות מריבית על ניירות ערך או כנגד הכנסות מדיבידנד שהתקבלו באותה שנה בה נוצר ההפסד.

דא עקא, ברמת ניכוי המס במקור על-ידי הבנקים ו/או הברוקרים, ככל הנראה לא יתבצע קיזוז בין ניירות ערך ישראליים לזרים, ועל-מנת ליהנות מהרחבת אפשרות הקיזוז כאמור לעיל, יהיה צורך להגיש דו"ח למס הכנסה בתום שנת 2006.

יודגש כי הפסדים אשר מומשו לפני 1 בינואר 2006 ולא קוזזו עד תום שנת 2005 יקוזזו בשנת 2006 לפי המתכונת הנוכחית (רק על-ידי הגשת דוח למס הכנסה) ורק במידה ולא יתבצע קיזוז בשנת 2006 יתבצע הקיזוז משנת 2007 במתכונת החדשה.

שינוי סיווג המס של קרנות נאמנות מעורבות לקרנות פטורות

בתום שנת 2005 כל הקרנות המעורבות שינו את סיווג המס שלהן לקרנות פטורות. למעשה מדובר בשינוי סמנטי בלבד, הנובע מהעובדה כי הקרנות המעורבות

המכירה הנה רעיונית אולם המס שולם במועד המכירה על פי השיעורים הקיימים כיום.

ביצע המשקיע מכירה רעיונית, שווי נייר הערך במועד שבו בוצעה המכירה יהווה את העלות אשר עליית ערך ריאלית מעליה תמוסה בשיעורי המס החדשים.

על פי הוראות החוק, משקיע לא היה רשאי לבצע מכירה רעיונית של כמות חלקית מתוך סה"כ הכמות אותה הוא מחזיק באותו נייר ערך, או כמות חלקית מתוך היחידות אשר מוחזקות בקרן נאמנות מסוימת. אולם יודגש, כי ניתן היה להחליט על ביצוע מכירה רעיונית לגבי כל נייר ונייר בנפרד, ואין חובה לבצע מכירה רעיונית של כל ניירות הערך שברשות המשקיע. אציין כי בתום שנת 2003 בוצעה מכירה רעיונית במתכונת דומה למתכונת הצפויה בתום השנה הנוכחית, אולם להערכתי היקפי המכירה הרעיונית הנוכחית גבוהים לעין שיעור מההיקפים בפעם הקודמת וזאת משתי סיבות עיקריות: האחת, בשל העובדה הפשוטה שהפעם המכירה הרעיונית הייתה רלוונטית לכל אפיקי ההשקעה ואילו בשנת 2003 חלק ניכר מאפיקי ההשקעה הללו לא היו "במשחק" (ניירות ערך "זרים", אגרות חוב ממשלתיות וקונצרניות ומק"מים).

הסיבה השנייה לגידול הצפוי בהיקפי המסחר של המכירה הרעיונית הנה העובדה כי הפעם יכולים היו לבצע מכירה רעיונית גם בעלי שליטה המחזיקים מעל 10% מאמצעי השליטה בחברות נסחרות בבורסה, אשר לגביהם הועלה המס בתום שנת 2005 משיעור מס של 15% לשיעור מס של 25% ושלא היו זכאים לבצע מכירה רעיונית בתום שנת 2003 וכן קרנות נאמנות חייבות, אשר אף הן לא היו זכאיות לבצע מכירה רעיונית בתום שנת 2003. &

כאשר העלות לצורך חישוב רווח ההון תהיה שווי היחידה ב-31 בדצמבר 2005.

ביצוע מכירה רעיונית

האחדת שיעורי המס על רווחי הון ודיבידנד בתחילת שנת 2006, שכאמור התבצע על-ידי העלאת שיעורי המס ברב אפיקי ההשקעה באופן מדי (!!!), נעשתה ללא לינאריות, כפי שהתבצעה בשינוי שחל במיסוי ניירות ערך "זרים" בתום שנת 2004 וללא התחשבות בשווי השוק של נייר הערך בתום שנת 2005. כתוצאה מכך, משקיע שמכר נייר ערך עד לתום שנת 2005 ונוצר לו רווח הון ריאלי במכירה, יחויב במס בשיעור של 15% על רווח זה (או בשיעור של 10% על הרווח הנומינלי אם מדובר על נייר ערך שקלי). רווח ממכירת אותו נייר ערך, במידה והמכירה תבוצע החל מיום 1 בינואר 2006 ואילך, יחויב במס בשיעור של 20% או 15%, באם מדובר על נייר ערך שקלי!

הוראה זו חלה לגבי כל ניירות הערך הסחירים, לרבות קרנות נאמנות מעורבות, מקמ"ים, אגרות חוב ממשלתיות וקונצרניות.

בשל החשש ממיסוי רטרואקטיבי, אפשר המחוקק למשקיע לבחור לבצע מכירה רעיונית ורכישה מחדש מחוץ לבורסה במהלך חודש דצמבר 2005 ("מכירה רעיונית").

המכירה הרעיונית התבצעה על-ידי הבנק או חבר הבורסה. יש לזכור כי במקרים רבים המכירה הרעיונית, שלכאורה הנה רשות, הייתה להכרחית. כמו כן יש לזכור כי לא מדובר במכירה גורפת וישנם מצבים בהם לא הייתה כלל כדאיות לביצועה. לדוגמה, כאשר בנייר הערך המוחזק גלום הפסד או כאשר מדובר בנייר ערך שנרכש לפני שנת 2003 ועלותו המתואמת למדד גבוהה משווי השוק הנוכחי. נוסף לכך, יש לזכור כי

בשל החשש ממיסוי רטרואקטיבי, אפשר המחוקק למשקיע לבחור לבצע מכירה רעיונית ורכישה מחדש מחוץ לבורסה במהלך חודש דצמבר 2005. המכירה הרעיונית התבצעה על-ידי הבנק או חבר הבורסה